

C-712/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. szeptember 24.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunal Supremo (Spanyolország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. július 16.

Felperes:

Novo Banco, S.A.

Alperes:

Junta de Andalucía

Az alapeljárás tárgya

A NOVO BANCO, S.A. (korábban Banco Espirito Santo, S.A. sucursal en España) által a Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Superior de Justicia de Andalucía (Andalúzia felsőbbíróságának közigazgatási tanácsa, Spanyolország) 2017. február 27-én hozott ítéletével szemben előterjesztett felülvizsgálat iránti kérelem, amely a Ley 11/2010, de 3 de diciembre, de medidas fiscales para la reducción del déficit público y para la sostenibilidad (a költségvetési hiány csökkentése és a fenntarthatóság érdekében hozott adóügyi intézkedésekről szóló, 2010. december 3-i 11/2010. törvény) – amely az ügyfelek andalúziai hitelintézeteknél elhelyezett betétei után fizetendő adót (a továbbiakban: IDECA) szabályozza – 6. cikkének az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 49., 56. és 63. cikkével, valamint a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: héairányelv) 401. cikkével és 135. cikke (1) bekezdésének d) pontjával való összeegyeztethetőségére vonatkozik. **[eredeti 1. o.]**

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A kérdést előterjesztő bíróság két kérdést tesz fel az EUMSZ 267. cikkben foglaltak alapján. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés annak megállapítására irányul, hogy az IDECA az EUMSZ-nek a letelepedés szabadságára, a szolgáltatásnyújtás szabadságára és a tőke szabad mozgására vonatkozó 49., 56. illetve 63. cikkébe ütközik-e, figyelemmel arra, hogy adóügyi előnyöket biztosít azon bankok számára, amelyekre az akkor alkalmazható, ha Andalúzia Autonóm Közösség területén rendelkeznek székhellyel, illetve az ott létesített bankfiókok számának vagy a szóban forgó autonóm közösség projektjeire szánt kölcsönök és befektetések függvényében. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés annak tisztázására irányul, hogy az IDECA, a 11/2010. törvény által neki tulajdonított közvetlen jelleg ellenére, közvetett adónak minősülhet-e, és ez esetben összeegyeztethető-e a héairányelvvel, figyelemmel az ezen irányelv 401. cikkében és 135. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglaltakra.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Annak meghatározása, hogy úgy kell-e értelmezni a letelepedés szabadságát, a szolgáltatásnyújtás szabadságát, illetve a tőke szabad mozgását biztosító EUMSZ 49., 56. és 63. cikket, hogy azokkal ellentétes az IDECA tekintetében a Ley andaluza 11/2010, de 3 de diciembre, de medidas fiscales para la reducción del déficit público y para la sostenibilidad (a költségvetési hiány csökkentése és a fenntarthatóság érdekében hozott adóügyi intézkedésekről szóló, 2010. december 3-i 11/2010. sz. andalúziai törvény) 6. cikke (7) bekezdésének 2. és 3. pontjában előírt, hasonló levonási rendszer?
- 2) Annak meghatározása, hogy AZ ÜGYFELEK ANDALÚZIAI HITELINTÉZETEKNEEL ELHELYEZETT BETÉTEI UTÁN FIZETENDŐ ADÓ (IDECA) a 11/2010. andalúziai törvény idézett 6. cikkének (2) bekezdése által neki tulajdonított közvetlen jelleg ellenére közvetett adónak minősül-e, és ha igen, annak létezése és megkövetelése összeegyeztethető-e a héával, a héairányelv 401. cikkében és 135. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglaltakra figyelemmel?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az uniós jog

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (HL 2016. C 202., 1. o), 49., 56., 63. és 267. cikk.

A Szerződés 67. cikkének végrehajtásáról szóló, 1998. június 24-i 88/361/EGK tanácsi irányelv (HL 1988. L 178., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 10. o.).

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 335., 60. o.; HL 2015. L 323., 31. o.), 401. cikk és a 135. cikk (1) bekezdésének d) pontja. **[eredeti 2. o.]**

Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata

2007. július 18-i Oy AA ítélet (C-231/05, EU:C:2007:439)

2009. november 17-i Presidente del Consiglio dei Ministri ítélet (C-169/08, EU:C:2009:709)

2010. július 1-jei Dijkman és Dijkman-Lavaleije ítélet (C-233/09, EU:C:2010:397)

2000. június 6-i Verkooijen ítélet (C-35/98, EU:C:2000:294)

2004. szeptember 7-i Manninen ítélet (C-319/02, EU:C:2004:484), 22. és azt követő pontok.

2012. október 25-i Bizottság/Belgium ítélet (C-387/11, EU:C:2012:670)

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

A Ley 11/2010, de 3 de diciembre, de medidas fiscales para la reducción del déficit público y para la sostenibilidad (a költségvetési hiány csökkentése és a fenntarthatóság érdekében hozott adóügyi intézkedésekről szóló, 2010. december 3-i 11/2010. sz. törvény) (BOE 2010. december 27-i 314. száma), 6. cikk.

A tényállás és az alapeljárás rövid ismertetése

- 1 Lásd az alapeljárás tárgyára vonatkozó bekezdést.

Az alapeljárás feleinek főbb érvei

- 2 A felperes Novo Banco, S.A. az uniós jog következő rendelkezéseinek megsértésére hivatkozik:
  - A letelepedés szabadsága és a szolgáltatásnyújtás szabadsága vonatkozásában az EUMSZ 49. és 56. cikkre.

Azt állítja, hogy a Ley andaluza 11/2010 de medidas fiscales para la reducción del déficit público y para la sostenibilidad (a költségvetési hiány csökkentése és a fenntarthatóság érdekében hozott adóügyi intézkedésekről szóló, 2010. december 3-i 11/2010. sz. andalúziai törvény) 6. cikke szerinti, az ügyfelek andalúziai hitelintézeteknél elhelyezett betétei után fizetendő adó (IDECA) azon szabályozása, amely az adókötelezettség tekintetében általános és különös adólevonásokat állapít meg (a (7) bekezdés 2. és 3. pontjai) sérthetik az említett alapvető szabadságokat:

- i. az általános adólevonások szerkezetének meghatározása során eltérő bánásmód az Andalúziában székhellyel rendelkező és az ott székhellyel nem rendelkező jogalanyok között, ez utóbbiakat hátrányos helyzetbe hozva, figyelemmel arra, hogy a fizetendő adó levonását írja elő [eredeti 3. o.] a székhely vagy a szolgáltatások vagy az általános szolgáltatások Andalúziába telepítése miatt, és
- ii). mivel regionális érdekeltséghez kapcsolódó, és a takarékpénztárakhoz és hitelszövetkezetekhez hasonló jogalanyok egyedi jellemzőivel összefüggő különös adólevonásokat tartalmaz, amelyek végrehajtása szinte kizárólag regionális, *de facto* hátrányos megkülönböztetéshez vezet a hitelintézetek helyzete tekintetében, Andalúzia regionális érdekeihez való kapcsolódásuk szerint. Állítása alátámasztása céljából az Európai Unió Bíróságának 2007. július 18-i Oy AA ítéletére (C-231/05, EU:C:2007:439) és 2009. november 17-i Presidente del Consiglio dei Ministri ítéletére (C-169/08, EU:C:2009:709) hivatkozik. Az ilyen eltérő bánásmód a letelepedés szabadsága korlátozásának minősül aszerint, hogy az Európai Unió más tagállamában vagy a Spanyol Királyság más autonóm közösségében székhellyel rendelkező társaságokról van-e szó, egyúttal a szolgáltatásnyújtás szabadságának is akadályát képezi.
  - A felperes emellett azt állítja, hogy ugyanez a következtetés vonható le az Európai Bizottság 2011/4057. sz. felszólító leveléből, amelyet 2012. február 28-án közölt Spanyolországgal, az Extremadura és Andalúzia Autonóm Közösségek betéteit terhelő adóval kapcsolatban, amely levélben a következő szerepel: „[...] Spanyolország megszegheti az EUMSZ 49., 56. és 63. cikk, valamint az EGT megállapodás 31., 36. és 40. cikke értelmében őt terhelő kötelezettségeit, figyelemmel arra, hogy egyes régiók (Andalúzia Autonóm Közösség és Extremadura Autonóm Közösség) szabályozása adóügyi előnyöket biztosít azon bankok számára, amelyek a szabályozás hatálya alá esnek, ha az autonóm közösség területén rendelkeznek székhellyel, illetve az ott létesített bankfiókok számának vagy a szóban forgó autonóm közösség projektjeire szánt kölcsönök és befektetések függvényében”.
  - A Szerződés 67. cikkének végrehajtásáról szóló, 1998. június 24-i 88/361/EGK tanácsi irányelv (a tőke szabad mozgása) 1. cikke és az EUMSZ tőke szabad mozgására vonatkozó 63. cikke.

A felperes azt állítja, hogy az IDECA szabályozás feltételhez kötheti a hitelintézetek döntési szabadságát az Andalúziában befogadott betétek kifizetésével kapcsolatban, valamint a befektetőknek a megtakarításaik elhelyezésével kapcsolatos döntéseit. Hangsúlyozza, hogy a pénzügyi intézmény székhelyétől vagy a tőke befektetésének helyszínétől függően eltérő adó megállapítása akadályozza a tőke szabad mozgását, és e vonatkozásban a Bíróság 2010. július 1-jei Dijkman és Dijkman-Lavaleije ítéletére (C-233/09, EU:C:2010:397) hivatkozik. Emlékeztet arra, hogy maga az IDECA-t szabályozó törvény indokolása kifejezetten említi, hogy a törvény útján elérni kívánt cél az Andalúzia által elszenvedett megtakarítás-szivárgás terjedő problémájának feltartóztatása. Megítélése szerint az IDECA tényleges alkalmazása torzítja a pénzügyi intézmények működtetésére vonatkozó döntéseket, amely intézmények hajlamosabbak lesznek áthelyezni vállalkozási tevékenységüket az ezen adó hatálya alá nem tartozó területre, vagy az adóteherrel nem érintett termékekre alapozni azt. **[eredeti 4. o.]**

– A héairányelv 401. cikke és a 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja.

A felperes azt állítja, hogy a megtámadott ítélet az IDECA-t közvetlen adónak minősíti, miközben az nem lehet közvetlen, mivel üzleti tevékenységen alapul, a jelen esetben gazdasági tranzakciókon, ahogyan a héa is, konkrétan pénzügyi szolgáltatás nyújtásán. Előadja, hogy mindkét adó ugyanazt terheli, és azt kifogásolja, hogy a megtámadott ítélet azt állapítja meg, hogy passzív ügyletből származó gazdasági kapacitást (a betétek gyűjtését) adóztatnak meg abból a célból, hogy az IDECA-t olyan módon határozzák meg, hogy ki lehessen játszani a héával való azonosságát, annál is inkább, mivel az IDECA olyan ügyletet adóztat, amely szó szerint héa hatálya alá tartozik, azonban mentes az alól. Azt állítja továbbá, hogy a szóban forgó ítéletben foglalt azon megállapítás, hogy az IDECA azt a hozamot terheli, amely potenciálisan feltételezhető a befogadott betétek mint bevételt keletkeztető elem után, számára ellentmondásosnak tűnik, figyelemmel arra, hogy a betétekből létrehozott alapokkal végzett pénzügyi tevékenységből származó gazdasági kapacitást épp a társasági adó vagy az iparüzési adó terheli.

- 3 A Junta de Andalucía (Andalúzia regionális kormánya, Spanyolország) azt állítja, hogy az IDECA közvetlen adó, amely nem a hitelintézetek gazdasági tranzakcióit terheli, következésképpen nem függ a betétesek állampolgárságától. Megítélése szerint olyan adóról van szó, amely azt a hasznot adóztatja, amelyet potenciálisan feltételezhető az autonóm közösség területén fizikailag letelepedett hitelintézetek által befogadott betétek tekintetében, azon okból, hogy a szóban forgó területen van a székhelyük vagy egyszerűen bankfiókjaik, függetlenül attól, hogy andalúziai, más autonóm közösségből származó spanyol, vagy akár más tagállambeli hitelintézetekről van-e szó. Érvelése alátámasztása céljából a Bíróság 2004. szeptember 7-i Manninen ítéletét (C-319/02, EU:C:2004:484, 22. és azt követő pontok) és a 2012. október 25-i Bizottság kontra Belgium ítéletét (C-387/11, EU:C:2012:670) idézi.

Azt állítja, hogy az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a szabad mozgás elvének végső célja a belső piac védelme, ami az adózás területén kizárja különösen olyan intézkedések meghozatalát, amelyek az által tennék széttagolttá az említett piacot, hogy megfelelő igazolás nélkül tennének különbséget a belföldi és a külföldi illetőségű személyeket között. Azt állítja, hogy következésképpen az autonóm közösségek csak akkor vezethetnek be adót vagy adóintézkedést, ha azok nem ellentétesek a mozgás szabadságával, ami akkor következhet be, ha túl azon, hogy feltételezhetően a mozgás szabadságát akadályozzák, nem igazolhatók, illetve ha igazolhatók is, céljukhoz viszonyítottan aránytalannak bizonyulnak.

Andalúzia regionális kormánya következésképpen úgy véli, hogy először azt kell meghatározni, hogy a hitelintézetek betétei után fizetendő adóra vonatkozó andalúz törvény 6. cikke (7) bekezdésének 2. és 3. pontjában meghatározotthoz hasonló intézkedés, amely lehetővé teszi valamely autonóm adó adóterhének csökkentését az autonóm közösségben megvalósítandó befektetés okán, akadályozza-e [eredeti 5. o.] a szabad mozgást, a jelen esetben a tőke szabad mozgását, vagy ténylegesen kihat-e a vállalkozások elhelyezkedésére, megsértve a letelepedés szabadságát. Az ilyen akadály vagy korlátozás megállapítása esetén kell megvizsgálni, hogy fennáll-e bármilyen olyan igazolás, amely érvényessé teszi az intézkedést, továbbá, hogy az arányos-e.

Azt állítja, hogy a fentiekből kiindulva ki lehet zárni azt, hogy a hitelintézetek betéteit terhelő adó akadályozza a szabad mozgást, lényegében azért, mert nem ügyleteket terhel, hanem az adó alanyai által befogadott betétek volumenét, ily módon nem olyan intézkedésről van szó, amely érinthetné a tőke szabad mozgását. Hozzáteszi, hogy mindenesetre a 6. cikk (7) bekezdésének 2. és 3. pontjaiban foglalt adólevonások sem írnak elő eltérő bánásmódot az autonóm közösségben illetőséggel rendelkező és azzal nem rendelkező személyek között, ezért a spanyolok és az unió tagállamainak más állampolgárai között, tekintve, hogy az adólevonások alkalmazása nem a bank székhelyének elhelyezkedésétől függ, hanem az egyformán alkalmazandó az Andalúziában létesített, és ezért az adó hatálya alá tartozó valamennyi bankfiókra.

Andalúzia regionális kormánya azt állítja, hogy ki kell zárni azt, hogy a 11/2010. sz. törvény idézett rendelkezésében megállapított adólevonás magas összege *de facto* azt vonja maga után, hogy a bankoktól bizonyos társadalmi hasznosságú befektetések megvalósítását követelnék meg, következésképpen a tőke szabad mozgását korlátozva. Előadja, hogy egy olyan ösztönzőről, vagy intézkedésről van szó, amelynek célja a haszon ugyanezen autonóm közösség területén történő újrabefektetésének előmozdítása anélkül, hogy más alternatív befektetéseket akadályozása nélkül.

Pontosabban, a 200 000 euró adólevonással kapcsolatban azt állítja, hogy az megfelel mind az eltérő bánásmód igazolására vonatkozó követelménynek, mind az intézkedésnek az elérni kívánt céllal való arányosságára vonatkozó követelménynek, tekintve, hogy az IDECA-nak nemcsak adójogi, hanem az

adójonon kívüli alapja is van, mivel végső célja nem csak az adó beszedése, hanem elsődleges célja az autonóm közösségben megvalósítandó befektetések ösztönzése és a regionális megtakarítás előmozdítása.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid ismertetése

- 4 Az első előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést illetően a kérdést előterjesztő bíróság, részben elfogadva a felperes érvelését, kétségét fejezi ki az IDECA-nak az említett szabadságokkal, és következésképpen az EUMSZ e szabadságokat magában foglaló 49., 56. és 63. cikkével való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, mivel az adónak és alapvető elemeinek elemzése, különösen pedig az adó jellegének a levonások terjedelme, és elsősorban az Andalúzia Autonóm Közösségben székhellyel rendelkező bankokra vonatkozó 200 000 euró összegű általános levonás viszonylatában történő elemzése arra enged következtetni, hogy olyan adóról van szó, amelynek célja *de facto* az említett Közösségben székhellyel nem rendelkező bankok megadóztatása, köztük azon bankoké, amelyek az Európai Unió más tagállamában rendelkeznek székhellyel, olyannyira, hogy maga a jogszabály írta elő, hogy az adólevonások meghaladják a teljes adókötelezettséget **[eredeti 6. o.]** (a 6. cikk (7) bekezdésének 4. pontja). Megjegyzi, hogy az általános levonás annyira jelentős az előírt adókötelezettséghez viszonyítva, hogy *de facto* megváltoztatja az adó jellegét, az az autonóm közösség területén illetőséggel nem rendelkező bankok adójává átalakítva azt. Az eljáró bíróság ugyanígy fogalmaz a különleges levonásokkal kapcsolatban, amelyek célja a befektetések ösztönzése ugyanezen autonóm közösségben, egyes esetekben kizárólag a jogalanyok egy bizonyos típusára, a takarékpénztárakra és a hitelszövetkezetekre irányulva; úgy véli, hogy *de facto* hátrányos megkülönböztetés valósul meg a hitelintézetek helyzetében Andalúzia regionális érdekeltiségéhez való kapcsolódásuk szerint.
- 5 A második kérdés útján a kérdést előterjesztő bíróság az IDECA jellegével kapcsolatban fordul a Bírósághoz. Pontosabban annak tisztázását kéri, hogy a 11/2010. sz. andalúziai törvény 6. cikkének (2) bekezdése által az IDECA-nak tulajdonított közvetlen jelleg ellenére közvetett adónak kell-e azt tekinteni, és ha igen, az összeegyeztethető-e a héával, a héairányelv 401. cikkében és a 135. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglaltakra tekintettel, figyelembe véve, hogy a szóban forgó adó a betétek tartását adóztatja, és ezek a betétek a héa hatálya alá tartoznak, azonban mentesek a héa alól. **[eredeti 7. o.]**